

Pædagogisk Læreplan

Ingrid-Hjemmet

„At føle sig set, anerkendt og værdsat er lige så vigtigt for børns udvikling, som solens varme er vigtig, for at de små plantespirer kan vokse og blive til store træer med stærke rødder og smukke kroner.“

Forord

Ingrid-Hjemmets pædagogiske læreplan er udarbejdet af personalegruppen i 2006/2007. Den er evalueret i 2011 og evalueret og revideret i 2013.

Ifølge både dansk og tysk lovgivning skal børnehaven støtte, lede og udfordre børns læring, som børnene selv er medskabere af.

Formålet er at styrke børnenes forskellige kompetenceområder, så forudsætningerne for at klare sig godt i deres senere liv sikres.

Pædagogisk læreplan / Begrebsafklaring

Ingrid-Hjemmets pædagogiske læreplan er udarbejdet under hensyntagen til den overordnede målsætning for Pædagogiske Læreplaner i Sydslesvig.

Citat:

Pædagogiske Læreplaner for daginstitutioner i Danmark vedtaget af Folketinget d.1.8.2004 og retningslinier for daginstitutionerne i landet Slesvig-Holsten, "Bildungsauftrag von Kindertageseinrichtungen", har medført en ny måde at sætte fokus på det pædagogiske arbejde i vore institutioner.

Begge lande opererer overordnet med samme formål, hvilket er, at sikre, at alle dagtilbud arbejder systematisk, synligt og kvalificeret med børns læring for derved at bidrage til at ruste børn til at begå sig i livet, -fagligt som personligt.

Begge lande har opstillet 6 kategorier, hvorfra der skal udarbejdes Pædagogiske Læreplaner.

Dansk Skoleforening for Sydslesvig har valgt at tage udgangspunkt i begge landes retningslinjer i forhold til det overordnede mål og indhold.

Det pædagogiske tilbud skal give barnet muligheder for oplevelser og aktiviteter, der bidrager til at stimulere barnets fantasi, kreativitet og sproglige udvikling, samt give rum til at lege og lære og til fysisk udfoldelse, samvær og mulighed for udforskning af dets omgivelser.

Som det fremgår af både loven i Danmark og retningslinjerne i Slesvig-Holsten, har man ikke tilsidesat legen som et vigtigt led i daginstitutionen, men der skal fremover fastlægges mål og evt. delmål for, hvilke kompetencer, viden og erfaringer den pædagogiske læringsproces skal give børnene mulighed for at tilegne sig.

Af læreplanen skal der yderligere fremgå, hvilke læringsmål, metoder og aktiviteter, der er fastlagt i forhold til børn med særlige behov.

Om Ingrid-Hjemmet

1925

Ingrid-Hjemmets historie starter i 1925, hvor der blev oprettet en børnehave i et lille hus i Batterigade.

1941

Børnehaven blev på kong Christian's X fødselsdag d. 26. 09.1941 navngivet **INGRID-HJEMMET** efter daværende kronprinsesse Ingrid.

1943

D. 19. 05.1943 ramte en frygtelig ulykke denne børnehave. 15 børn og to medarbejdere blev dræbt under et bombeangreb, skønt de havde søgt tilflugt i et nærliggende beskyttelsesrum. Børnehavens bygning stod der dog stadig og arbejdet fortsatte her, trods sorg og savn.

1950

Snart blev huset for småt og med midler fra Sønderjyds Samfund byggedes der i 1950 en helt ny børnehave på Gl. Kobbermøllevej 39. Det smukke navn: Ingrid-Hjemmet fulgte med.

1966

I 1966 blev børnehavens rammer udvidet med en stor tilbygning, som indeholdt to grupperum, garderober og toiletter, samt en privat bolig på 1.sal til børnehavens leder.

1995

Denne lejlighed blev i 1995 renoveret og ombygget af flittige forældre og har indtil marts 2010 fungeret som "Maries værksted" for alle tre grupper i børnehaven.

2007

I 2007 gjorde et stigende børnetal det nødvendigt at ombygge garderobe og toiletfaciliteter og samtidig skabe mere lys og luft i børnehavens indgangsparti.

2010

Blev "Maries værksted" omstruktureret til et motorikrum, og et lille ekstra rum til "stillestuen". Rummet med boldebadet blev til et værksted.

2012

I 2012 fik vi vores længe ønskede legeskib "Lykke" på legepladsen. Ved hjælp af fonde fik vi samlet penge ind til vores drøm. Legeskibet skal bl.a. stimulere børnenes fantasi, igangsætte rollelege, styrke deres motorik og øge det sociale samvær.

2013

Indvielse af det nye legeskib.

Sammen med en stor legeplads, samt ideel beliggenhed ved Cornelius Hansen- Skolen, Sortevejens fritidshjem, skov og strand udgør hele Ingrid-Hjemmet en god ramme omkring vores pædagogiske arbejde med børnene.

Ingrid-Hjemmet drives af Dansk Skoleforening for Sydslesvig

Vi støtter det danske mindretal ved at værne om **dansk sprog, kultur og traditioner.**

Grupperne i Ingrid-Hjemmet

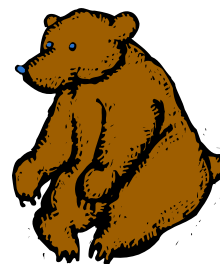
Ingrid-Hjemmet er normeret til 60 børn.

Vi inddeler børnene i følgende grupper:

Løverne: 3-5-årige

Krokodillerne: 3-5 årige

Bjørnegruppen: 5-7 årige

De nævnte grupper fungerer som basisgrupper, der i forskellige situationer kan være blandede/åbne eller opdelte/lukkede.

Desuden bruges motorikrummet til fysiske aktiviteter m.m. af skiftende grupper. Derudover bruges rummet som spisetue af Krokodillerne.

I Bjørnegruppen udføres der et særskilt førskolearbejde, der har til hensigt, at forberede børnene på de krav, der bliver stillet i den danske skole. Dette arbejde forgår i nært samarbejde med skolen og fritidshjemmet.

Åbningstiden er mandag til fredag fra kl. **7.15 til 15.15**.

Personalet

Daginstitutionsleder:

Sylvia Purrrucker, 37 timer.

Stedfortræder:

Annika Starck, 35,5 timer, praktikvejleder for studerende fra UC-Syddanmark, gruppepædagog hos Krokodillerne.

Pædagoger:

Dorte Rösner, 35 timer, gruppepædagog i Bjørnegruppen.

Marianne Kaas Diedrichsen, 35,5 timer, gruppepædagog hos Løverne.

Ylva Kinn, 10 timer, pædagog tilknyttet sproggruppen.

Pædagogmedhjælpere:

Angelika Gergolla, 38,5 timer, pædagogmedhjælper hos Krokodillerne.

Lisbeth Christiansen, 30 timer, pædagogmedhjælper hos Løverne.

Jasmin Sauer, 38,5 timer, pædagogmedhjælper i Bjørnegruppen.

Tanja Kohnle, 26,5 timer, pædagogmedhjælper på skift af grupperne.

Pedel:

Lars Winkler, hver tirsdag.

Skiftende medarbejdere:

I kortere eller længere perioder modtager Ingrid-Hjemmet støttepædagoger fra Adelby 1 Mobil, erhvervspraktikanter fra de danske skoler, studerende fra University College Syddanmark, vikarer m.m.

Disse deltager i det daglige arbejde sammen med det øvrige personale.

Vi holder regelmæssigt forskellige slags møder som f.eks. pædagogisk råd, pædagogmøder og stuemøder, der kan have følgende indhold:

- ❖ Arbejdsplanlægning
- ❖ Personalesamarbejde
- ❖ Faglige emner
- ❖ Børnenes udvikling
- ❖ Forældresamarbejde
- ❖ Praktiske anliggender
- ❖ Dokumentation
- ❖ Evaluering m.m.

Alle medarbejdere søger fortsat at dygtiggøre sig gennem videre- og efteruddannelse.

Forældresamarbejde

Børn er i dag mange af deres vågne timer i daginstitutionen. Derfor er ansvaret for børnenes trivsel, udvikling og læring et fælles ansvar for forældre og daginstitutionen. Et positivt og respektfuldt samarbejde er derfor helt nødvendigt.

Gennem dagligt kontakt og samtaler med forældrene lærer vi børnenes og deres forudsætninger at kende.

I hverdagen er det vigtigt med en god dialog. Forældrene har brug for at vide, hvordan barnet har haft det i dagens løb. Forældre skal have tillid til, at personalet giver deres barn den omsorg, kærlighed og udfordring, som netop deres barn har brug for. Et andet vigtigt punkt i dialogen er barnets udvikling og trivsel.

Vi går ind for et åbent og ærligt samarbejde med gensidig respekt for forskelligheder, således at evt. problemer løses hurtigst muligt.

Forældrene tilbydes desuden en første samtale 6 uger efter barnets start i daginstitutionen. En gang årligt tilbydes forældrene en udviklingssamtale om deres barns trivsel, skolemodenhed m.m. Derudover er alle forældre i øvrigt altid velkomne til at aftale tid til samtaler med personalet.

I løbet af året afholdes der fælles forældremøder, hvor vi kan drøfte pædagogiske emner og daginstitutionens trivsel.

Alle forældre har mulighed for, at sætte præg på daginstitutionens arbejde ved at deltage i daginstitutionens arrangementer og samarbejde med os om principperne i den pædagogiske læreplan.

Forældrenes opgave er at understøtte personalets arbejde med at udvikle børnenes kompetencer også derhjemme, samt at bakke op omkring det daglige arbejde i daginstitutionen. Desuden er gensidig information en nødvendighed. Det er forældrenes ansvar at holde sig orienteret (månedssplan, aktivitetstavler m.m.).

Forældre og personale skaber i fællesskab et trygt miljø for børnene ved at:

- ❖ Der udvikles gensidig respekt.
- ❖ Styrke åbenheden
- ❖ Det gensidige informationsniveau er højt.
- ❖ Have tillid til hinanden
- ❖ Udvikle en god og konstruktiv dialog.

Ingrid-Hjemmet har et samarbejdsråd bestående af:

Repræsentanter for forældre:

1 formand

2 repræsentanter

2 suppleanter

Repræsentanter for pædagoger og pædagogmedhjælpere:

1 pædagog

1 pædagogmedhjælper

1 daginstitutionslederen

Samarbejdsrådets regler kan lånes i børnehaven. Ved de åbne møder kan alle forældre deltage (se indbydelsen på forældrenes opslagstavle).

Ingrid-Hjemmets forventninger til forældrene

Vi forventer:

- ❖ at I bruger det danske sprog i vores børnehave
- ❖ at I støtter op om, at barnet i højest muligt omfang udvikles til at blive selvhjulpent.
- ❖ at I hver dag ved aflevering og afhentning får sagt "goddag og farvel" til en voksen tilknyttet barnets stue. Dog er der i ydertidspunkterne nødvendigvis ikke en fra stuen tilstede.
- ❖ at I informerer os om, hvis der opstår specielle vilkår omkring jeres barn, fx sygdom, skilsmisse, sorg eller andet som måske påvirker barnet.
- ❖ at I hver dag får hjulpet barnet med at få ryddet op i garderoben – dvs. tager tegninger og andet kreativt med hjem, har styr på overtøj, sko og støvler, at indesko er på plads i barnets garderobe, at barnet har rigeligt med skiftetøj i kassen/skabet (undlad at have skiftetøj og lign. i plastikposer i garderoben, det er ikke egnet børnelegetøj). Husk regntøj, gummistøvler (altid), snedragt, vanter (om vinteren). Vi går ud i al slags vejr.
- ❖ at I giver børnene en stofpose med gymnastiktøj med. Derudover skal Bjørnegruppen have håndklæde og badehætte med.
- ❖ at I har forståelse for at legetøj kan gå i stykker i børnehaven, og at I derfor tager ansvaret for, hvad barnet har med. (Lego og andre sager, der består af småting, er ikke en god ide at have med).
- ❖ at I ringer til os hvis jeres barn er sygt, holder fri eller kommer senere end kl. 9.00. Vi tager ikke imod syge børn.
- ❖ at I husker at sætte mødetidspunktet og afhentningstidspunktet af jeres barn.
- ❖ at I sørger for at overholde børnehavens åbningstid fra kl. 7.15 til kl. 15.15. Husk at I skal være ude af børnehaven kl. 15.15. Porten oppe på legepladsen låses kl. 15.00. Om vinteren, fra 1. dec. til 1. marts, er porten helt lukket.
- ❖ at I ser vigtigheden af, at I får skrevet tydeligt navn i ALT barnets overtøj, sko/støvler, regntøj, legetøj, madkasser, drikkeflasker m.m.
- ❖ at I hver dag ser på månedsplanen og stuens aktivitetstavle til næste dag.
- ❖ at I selv giver børnene solcreme på hjemmefra i sommerperioden – vi supplerer i middagsstunden.
- ❖ at I sørger for, at barnet får ryddet noget op inden I går hjem, både ude og inde.
- ❖ at I kontakter os, hvis I undrer jer over noget.
- ❖ at I bakker op om børnehavens drift ved at møde talrigt op til arbejdsdage og giver en hånd i ny og næ, hvis der er behov for jeres hjælp.
- ❖ at I viser interesse for børnehaven ved at møde op til forældremøder, udviklingssamtaler o.lign.
- ❖ at I lærer børnene at passe på børnehavens ting og bygning.
- ❖ at I ikke giver børnene slik eller saft med.
- ❖ at I af hensyn til de andre børn ikke deler indbydelseskort til fødselsdage ud i børnehaven, men aflevere dem personligt.
- ❖ at I har forståelse for, at benyttelse af medbragte cykler skal aftales med personalet. At der på legepladsen kun må køres fra den nederste lampe. At vi ikke sender børn alene hjem med deres cykel og at cyklerne skal parkeres ved cykelstativet. Husk lås.

Vi håber på et godt forældresamarbejde!

Traditioner

I løbet af året afholder vi en del traditionelle arrangementer.

Vi ønsker hermed, at styrke børnenes bevidsthed om at tilhøre det danske mindretal i Sydslesvig. Samtidig er disse arrangementer med til, at videreføre den danske og sydslesvigske kulturarv og tradition.

Vi mener desforuden, at det giver børnene tryghed, at opleve tilbagevendende begivenheder, som de kan forberede i fællesskab og glæde sig til gennem længere tid.

Her er nogle eksempler:

Fastelavn: (februar/marts)

Vi laver fastelavnsris. Alle børn møder udklædte. Vi slår katten af tønden, leger og synger danske fastelavnsange. Der krones en kattekonge eller kattedronning.

Påske: (marts/april)

Vi pynter og maler påskeæg, som vi gemmer. Vi leger, at påkeharen kommer på besøg, vi synger påskesange og spiser påskefrokost.

Årsmøde: (maj/juni)

Ingrid-Hjemmet deltager i de danske årsmøders program sammen med andre danske børnehaver hvert 3. år.

Koloni: (maj-september)

Vi tager på koloniophold med førskolegruppen til Hjerpsted i Danmark hvert år. Opholdet varer 5 dage.

Høstgudstjeneste: (september)

Vi går til høstgudstjeneste i Ansgarkirken. Alle medbringer frugt og grønt.

Lanternefest: (oktober-november)

Vi holder fest og går i optog med lanterner i de mørke gader og synger traditionelle sange.

Børnehavens fødselsdag: (26. november)

Vi hejser flaget kl. 9.00, synger fødselsdagssang og holder fest.

Nikolaus: (6. december)

Alle børn sætter deres hjemmesko i vinduet og vi leger, at Nikolaus kommer om natten og lægger en lille ting deri.

Jul: (december)

Vi går til julegudstjeneste, holder julefest med besøg af julemanden, spiser julefrokost, synger og leger danske julelege med nisser. Vi åbner også julekalender hver dag i december måned.

Hjerpsted Feriekoloni

Feriekolonien Hjerpsted

De danske børnehaver i Sydslesvig kan søge om ophold på feriekolonien Hjerpsted i Danmark en gang om året. Feriekolonien drives af Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Vi søger gerne hvert år, med håb om at vi kommer af sted, da der er mange børnehaver som søger.

Feriekolonien er beliggende i et skønt, roligt og børnevenligt naturområde mellem skov og marker, ca. 2 km fra Vesterhavet, nord for Højer.

Der er masser af udenomsplads med mange muligheder. Den er beregnet til at huse ca. 40 børn og 8 voksne. En økonoma og to medhjælpere sørger for madlavningen.

Et ophold på feriekolonien i Hjerpsted er en kæmpe oplevelse for børnene og styrker mange af læreplanens forskellige kompetencer, som:

Barnets alsidige personlige udvikling og social kompetencer, evnen til egne følelser, f.eks:

- ❖ Barnet skal være hjemmefra i 5 dage.
- ❖ Måske er det første gang at barnet skal sove et andet sted.
- ❖ Afskeden med familie, savnet kommer senere.
- ❖ Selvværdsfølelsen bliver forstærket og selvstændighedsfølelsen.-
- ❖ Hvordan er regler for legen i Hjerpsted?
- ❖ Sociale følelser bliver forstærket.
- ❖ Oplevelsen af fællesskabet.

Krop og bevægelse, f.eks:

- ❖ Barnet lærer at klare dagens opgaver selv.
- ❖ Naturen udenfor byder på alt til kroppen.
- ❖ Vandet (strand) giver mange oplevelser for kroppen.
- ❖ Trætheden opleves.
- ❖ Madens mængde eller smagen afprøves.
- ❖ Kropslig alle tiders oplevelse.

Sprog, f.eks:

- ❖ Vi forbereder os på turen med børnene, ser lysbilleder, synger Hjerpsted
- ❖ sangen, snakker med børnene om, at vi skal på koloni, snakker om alt det spændende der skal ske.
- ❖ Der er mange fælles beskeder i Hjerpsted
- ❖ Der skal læres nye børn at kende
- ❖ Barnet er ofte på tomandshånd med den voksne, det giver super kontakt
- ❖ Sproglig udvikling bliver i top

Natur og naturvidenskab f.eks:

- ❖ At erfare naturen i Hjerpsted med alle sanser og opleve den som et rum
- ❖ for leg og fantasi.
- ❖ Barnet får en masse naturoplevelser ved stranden, skov og på marken.
- ❖ Barnet får en masse sanseoplevelser.

Et ophold på feriekolonien Hjerpsted er udviklingsmæssig en kæmpe erfaring for det enkelte barn, og vi forventer derfor gerne at alle førskolebørn deltager.

Førskolen

For at forberede børnene til skolen, udøver vi et særskilt førskolearbejde. Det sker i Bjørnegruppen, hvor børnene to gange om ugen for tildelt små opgaver.

Vi arbejder primært med bogen „På vej til den første læsning“, der baserer på det sproglige, f.eks. rim og remser, stavelser, forlyde osv. Derudover arbejdes der med matematikken, der skal understøtte børnenes forståelse for tal, mængder og geometriske former.

Da indlæringen ikke kun sker via det visuelle og auditive, men også gennem motorikken, både fin- og grov motorikken og hele sanseapparatet, inddrager vi hele kroppen:

- ❖ vi leder efter bogstaver i bolde badet
- ❖ laver bogstaver af bolledej
- ❖ bruger gymnastiksalen eller motorikrummet
- ❖ maler bogstaver med fingerfarver
- ❖ og meget mere

For at udvikle læseindlæringen er det utrolig vigtigt at børnene udøver en masse krydsbevægelser, hvor de skal koordinere højre og venstre dele af kroppen, dette træner hjernen, som får højre og venstre hjernehalvdel til at arbejde sammen, dvs. at krybe, kravle eller klatre er vigtig stimulation for de områder i hjernen, som børn bruger, når de skal lære dansk og matematik i skolen.

Alle børn der er fyldt 6 år inden d. 30.06. før skolestart, skal indskoles efter tysk lov. Børn der er født efter den 30.06 kan indskoles, men dette sker efter samtale og samtykke med skole og børnehave. Derudover vil barnet blive indstillet til PPR kontoret, Pædagogisk, Psykologisk Rådgivning, dvs barnet vil blive testet af en skolepsykolog, som kommer med en vurdering af barnet. Det er ikke kun barnets kognitive færdigheder der er det primære, men om barnet har tilegnet sig en social modenhed, dvs.:

- ❖ kan hun/han modtage en kollektiv besked
- ❖ kan hun/han sidde stille og koncentrere sig om en opgave hun/han ikke selv har valgt
- ❖ kan hun/han dele med andre
- ❖ kan hun/han takle nederlag
- ❖ har hun/han en vis grad til selvstyre: kunne overskue og planlægge i et vist omfang
- ❖ lege med andre børn
- ❖ hjælpe andre børn
- ❖ kan hun/han tage hensyn til andre børn
- ❖ kan hun/han vente til det bliver deres tur

Inden barnet starter i skolen, skal de til en førskoleundersøgelse der bliver udført i børnehaven af en læge fra Dansk Sundhedstjeneste. Forældrene er selv med til undersøgelsen.

Udover dette, bliver der af børnehaven lavet en motorikprøve og en gruppeprøve, med hvert enkelt barn, for at danne sig et overblik over, om barnet er alderssvarende udviklet. Ud fra disse to prøver og pædagogens erfaringer bliver der udfyldt et samtaleark, som vil blive brugt til afleveringssamtalerne med skole- og børnehavelederen, førskolepædagogen og kommende klasselærer. Samtalerne finder sted i maj/juni og er meget givtige i forhold til barnets indskoling, da det giver skolen mulighed for at understøtte barnet. Samtalearkene vil blive destrueret efter 2 år.

I samarbejde med skolens lærer har børnehaven udarbejdet nogle indskolingsdage, som finder sted i foråret. Her mødes alle kommende elever i 1.klasse til at lære hinanden, skolen og klasselæreren at kende. Det vil være omkring 3-4 gange, én gang om måneden.

Vi bestræber os på at give børnene en god og blid overgang fra børnehave til skole, da det for os er meget vigtigt, at børnene føler sig trygge i de nye omgivelser.

Vores børnesyn

Hvert barn er unikt og har værdi i sig selv. Vi ser det enkelte barn og tager hensyn til dets individuelle behov.

Børns evner er mangfoldige og som psy. Howard Gardner siger:

"Får man lov til at udvikle sine styrke sider får man selvtillid, gåpåmod og nysgerrighed, som kan åbne nye sider af livet og kulturen for en."

Børn er ikke ens og skal derfor ikke behandles ens.....

Det enkelte barn er et værdifuldt menneske, der har forskellige kompetencer og intelligenser som kan udvikles.

Børn er ligeværdige, men p.g.a. manglende erfaring ikke jævnbyrdige.

Barnet udvikler sig og lærer gennem relationer til andre, såvel børn som voksne, i et socialt fællesskab. Vi forsøger at forstå børn og indleve os i sammenhænge, de indgår i.

Her er vi opmærksomme på:

- ❖ At børn indgår i mange forskellige sociale relationer, på mange forskellige arenaer.
- ❖ At børns handlinger og forståelser kan være forskellige i forskellige sammenhænge.
- ❖ At børn handler og reagerer afhængigt af de kontekster de befinder sig i.

I Ingrid-Hjemmet er der plads til alle børn og familier, som føler sig tilknyttet Det Danske Mindretal.

Børn skal mødes med respekt for deres forskellighed, og vi skelner imellem barnet selv og det barnet gør.

Børn har ressourcer til selv at handle, og er med til at skabe deres eget liv i varierende grad, afhængigt af robusthed og kompetencer.

Barnet har krav på at møde synlige, engagerede og nærværende voksne, som understøtter og udfordrer det enkelte barns udvikling og læringsmulighed.

Barnet skal understøttes i at være medansvarlige, for derigennem at føle medindflydelse og medbestemmelse.

- ❖ Vi ser barnet aldrig som et problem.
- ❖ Vi forsøger at forstå børn ud fra deres egen oplevelse og forståelse af sig selv.
- ❖ Vi møder børnene i deres individuelle kontekst og fortæller dem om deres rettigheder.
- ❖ Vi er opmærksomme på afhængigheds- og magtrelationen mellem barn og voksen.
- ❖ Vi mener at det er de voksnes ansvar, at børn trives.

Selvværd og selvtillid

Selvtillid og selvværd er to vidt forskellige begreber og det er meget vigtig, at kunne skelne mellem disse og være bevidst om forskellen af de to begreber.

Selvværd og selvtillid kan ikke umiddelbart sammenlignes og kan ikke erstatte hinanden, men hænger på en måde sammen.

Hvis man har et højt selvværd medfører det også en god selvtillid, dog ikke omvendt.

Selvværd betyder, at man kender sin identitet, ved hvem man er, ved hvad man vil, hvor man vil hen, troen på sig selv, og at man kan tilkendegive sig. Med andre ord kan man sige, at det er vores viden om og oplevelsen af, hvem vi er og hvordan vi forholder os. Den beskriver ens egen vurdering af sig selv.

Et godt selvværd betyder:

- ❖ Jeg kan lide den person jeg er.
- ❖ Jeg føler mig velkommen i mit liv og i fællesskabet.
- ❖ Jeg føler, at jeg er mig, med ret til at være den jeg er.
- ❖ At jeg ikke skal lave mig om for andres skyld.
- ❖ Jeg er god nok som jeg er.
- ❖ Jeg skal ikke lave dem om, selvom de er forskellige fra mig.
- ❖ Vi er alle værdifulde som mennesker.

Ligeledes er selvværd en følelse. Selvfølelse handler om, at opleve at have værdi, som udvikles gennem anerkendelse og værdsættelse.

Vi styrker børnenes selvværd ved:

- ❖ At se barnet.
- ❖ At vise omsorg og respekt for det enkelte barn og barnets meninger.
- ❖ At acceptere barnets personlighed.
- ❖ At støtte barnet.
- ❖ At skelne mellem barnet selv og det barnet gør.
- ❖ At hjælpe med til, at løse konflikter.
- ❖ At vise oprigtig opmærksomhed og være tilstede i samværet.
- ❖ At sætte ord på barnets følelser.
- ❖ At give barnet medansvar.
- ❖ At vi bruger "jeg-udsagn".

Et barn med et højt selvværd, tror på sin egen værdi. Barnet føler sig elsket, accepteret, værdsat og anerkendt, som et menneske der accepterer værdsætter sine færdigheder, evner og egenskaber. Et barn med et stabilt selvværd har også selvrespekt, barnet er modigt og har en naturlig virketrang.¹

¹ Svarre, Dan: "Glade børn med højt selvværd", s. 44

Anerkendelse

Alle børn har brug for kærlighed, tryghed og omsorg i deres opvækst. Og derfor ser vi det som en af vores vigtigste opgaver, at de voksne ser barnet som det er - en unik del af fællesskabet.

Derfor arbejder vi her i Ingrid-Hjemmet ud fra en anerkendende pædagogik, efter Axel Honneths' teori.

Pædagogerne skal se det enkelte barn, som et ganske særligt individ med egne følelser, behov, grænser og ønsker. Det er vigtigt for os, at respektere barnets handlinger, følelse, tanker og erfaringer.

Børn skal mødes med respekt for deres forskellighed, så de voksne skal møde det enkelte barn, hvor det er og ikke der, hvor pædagogen forventer det skal være.

Byde et barn velkommen, give det et lille kram og sige til det "hvor er det godt, at du kom i dag", er ikke noget som kræver meget tid, men er utrolig vigtigt for barnet. Det at blive set, betyder at barnet for oplevelsen af, at det har betydning for de voksne.

Det enkelte barn skal mødes med respekt af dets omgivelser og skal have ret til at være medbestemmende. Her er det vigtigt at barnet får god tid til at lege selv, hvor det selv har mulighed for at vælge aktiviteter det vil beskæftige sig med.

Videre skal pædagogen skaffe forudsætninger for, at barnet bliver motiveret, ved at skabe mulighed for at det kan gøre sine egne erfaringer, som et selvstændig tænkende, kompetent, følende og handlende menneske. Dette skaber anerkendelse.

En stund i garderoben kan være lige så vigtig pædagogisk aktivitet, som samling på stuen. Det at give plads og tid til det enkelte barn, tid til at være nærværende, lyttende, fleksibel, være til rådighed og tilgængelig, hjælpe, opmuntre og dele følelser med barnet har en større betydning for det enkelte barn, end en hektisk hverdag med mange skiftende aktiviteter.

Anerkendende processer har ikke kun stor betydning for barnets dannelse af identitet og selvforståelse, men ved anerkendende processer frigives der også energi til positiv udvikling af læring.

Fortællinger fra hverdagen i institutionen er vigtige elementer for børn at få med sig videre i livet. Disse fortællinger kan give et indtryk af livet i institutionen og de personer, som i denne del af barnets liv har været vigtige og betydningsfulde omsorgspersoner. Dette gør vi via "Barnets bog". "Barnets bog" er en mappe, som barnet har liggende i institutionen. "Barnets bog" består af billeder, tegninger, små udsagn og fortællinger fra barnets hverdag. Vi indsamler og opbevarer informationer fra barnet til barnet. At kunne fortælle/vise denne del af deres liv, livet i institutionen, er med til at støtte barnets selvdannelsesproces.

Vores erfaring viser, at børnene er meget glade og stolte af deres bøger.

Der findes ikke to børn som er ens, og alle har forskellige forudsætninger, derfor er det vigtigt at pædagogen møder barnet, og som udgangspunkt anerkender barnet som det er. At se med barnets øjne, møde barnet med respekt og åbenhed, se dets ressourcer og ikke kun dets fejl, er et godt udgangspunkt for at arbejde med en anerkendende pædagogik.

Udsatte børn og børn med særlige behov

Der kan være perioder i et hvert barns liv, hvor det af en eller anden grund er udsat og har svært ved, at begå sig i hverdagen og i fællesskabet med de andre børn.

Det kan f.eks. være:

- ❖ Et barn med kronisk sygdom, der kræver ekstra opmærksomhed som fx. astma eller sukkersyge.
- ❖ Flersproget børn og børn med sproglige vanskeligheder, som kan kræve træning i hverdagen og/eller en talepædagog.
- ❖ Børn der har svært ved at begå sig socialt og derfor har brug for hjælp til at indgå i relationer med andre børn/voksne.
- ❖ For tidlig fødte børn, da deres udvikling ofte kræver ekstra opmærksomhed.
- ❖ Børn med motoriske vanskeligheder, der har brug for at blive udfordret, så de kan styrke deres motorik.
- ❖ Børn fra familier, der har et svagt netværk, og er påvirket af miljø og negativ social arv.
- ❖ Børn, hvor vi er bekymrede for passiv eller aktiv omsorgssvigt.
- ❖ Børn i sorg fx dødsfald, skilsmisse m.m.
- ❖ Børn der ikke må spise eller kan tåle bestemte fødevarer, p.g.a overfølsomhed, religion eller overbevisning (vegetar).
- ❖ Børn der får søskende.
- ❖ Børn der bliver udsat for mobning.
- ❖ Børn med psykiske vanskeligheder.

- ❖ Børn med handicaps.
- ❖ Børn med manglende selvværd.
- ❖ Børn med empatiforstyrrelser.

Vi vil sætter fokus på hele barnet, alle dets potentialer og udviklingsmuligheder. Grundlæggende møder vi barnet, dér hvor det er. Vi arbejder hen imod en inkluderende pædagogik, der bl.a. dækker over at børn med særlige behov ikke ses som børn med fejl, der er besværlige at have med i normalfællesskabet.

I inkluderende pædagogik er det som udgangspunkt pædagogerne, som har en udfordring i at inkludere udsatte børn. Aktiviteterne skal være så rummelige, at alle børn kan være med på deres egen måde. Både børn, voksne, institution og pædagogikken bliver mere rummelig gennem inkluderende pædagogik, inklusion er midlet til at nå rummelighed – ”plads til at opleve sig som en del af fællesskabet.”

Hvis vi oplever, at et barn mistrives, drøfter vi vores bekymring med forældrene og aftaler, hvordan vi arbejder og hvad de kan gøre for at støtte deres barn.

Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og inddrager også den samlede personalegruppe.

Vi trækker på hinandens erfaring, viden og ressourcer. Med udgangspunkt i vores fælles børnesyn kan vi bruge hinandens forskellighed til at rumme det enkelte barn og give hinanden nye indfaldsvinkler til arbejdet med barnet.

Hvis vi mener, at vores kompetencer ikke er tilstrækkelige, kan vi trække på andre samarbejdspartnere f.eks.:

- ❖ Dansk Sundhedstjeneste
- ❖ PPR-kontoret (skolepsykolog)
- ❖ Jugendamt
- ❖ Adelby 1 mobil
- ❖ Børnelæger
- ❖ Talepædagog
- ❖ Ergoterapeut
- ❖ KIPP

eller andre relevante hjælpemuligheder.

Det er meget vigtigt for os altid at inddrage forældrene og tilstræbe en god og åben dialog.

For børn som befinder sig i en akut krisesituation har vi udarbejdet en handleplan, som vi vil følge.

Læringsbegrebet

Børn lærer hele tiden – når de iagttager andre børn eller voksne, aktivt i en leg, i planlagte eller spontane aktiviteter. De lærer i samspil med de voksne og de andre børn – de lærer af hinanden og os.

Så vores opgave er at skabe rum, hvor børn kan lege og lære af hinanden gennem legen. Hvor de kan imitere og genopleve, så de kan skabe en forståelse for normer, værdier, måder at begå sig på i sociale samspil, og finde og forstå sig selv. Gennem legen vil de kunne opnå forståelse, og overføre denne til lignende situationer, og herved skabe sammenhæng.

For at kunne deltage i et socialt fællesskab og kunne indgå på lige fod med de andre børn i legen, skal barnet kunne danne relationer. Her er det vores opgave at vejlede og opmuntre børnene, men også at vise dem, hvordan man indgår i en relation.

Vi er rollemodeller for børnene i vores måde at begå os på overfor dem, andre børn og voksne. Derfor er det vigtigt, at vi er bevidst omkring vores egne normer og værdier, da vi videregiver disse ord og handling til børnene.

I gennem diskussioner på pædagogisk rådsmøder, pædagogmøder, stuemøder, pædagogiske dage og forberedelser til forældresamtaler, afdækker vi hvor, hvornår og hvordan læring og skjult læring forekommer.

Vi ser læring som en livslang proces, hvor det især handler om udvikling af individuelle kompetencer.

Vi skal være udfordrende, ledende og støttende.

”Nogen gange kan man derfor lære når man leger og lege mens man lærer.”

(Erik Håkonson)

Det handler om at følge børnenes spor og engagement, og se hvad de er optaget af og så fastholde det væsentlige af alt det flygtige der foregår hver dag i børnehaven.

Vores motto er:

”Forklar mig og jeg glemmer

Vis mig og jeg husker

Lad mig prøve og jeg forstår.”

Barnets alsidige personlige udvikling

Vi opfatter barnets alsidige personlige udvikling som det hele billede af barnets udvikling, dvs. barnets personlige indre og dets følelser, sproglige, sociale, motoriske og musiske kompetencer. Det handler om at kunne kende og forstå sig selv.

Et barn med selvværd er glad for sig selv. Det stoler på sig selv, sine meninger og indre følelser og tør udtrykke dem. Et sådant barn udstråler en stemning af, at "det er godt at være mig".

Børns personlige udvikling trives bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Engagerede voksne der ser børn, er vigtige for de drømme og ønsker, børn har. Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer, der er beskyttet af et fællesskab, skal de også lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre – både børn og voksne.

De skal både kunne mærke deres egne grænser – kunne sige til og fra – og på samme tid indgå som en social del af det større fællesskab, der gør verden sjov og udfordrende at være i.

Børn har behov for at lære at tackle de mange forskellige følelser, der opstår i fællesskabet – lige fra engagement, venskab og kærlighed til ligegyldighed og konkurrence. Voksne er vigtige medspillere, når de følelsesmæssige erfaringer omsættes til adfærd.

Legen er også et afgørende udviklingsrum for børn. Legen indeholder flere samarbejdsaspekter, som er med til at udvikle børn. Igennem legen forhandles der, man lærer om kompromiser, evnen til at dele samt forskellighed, hvilket er erfaringer, der i høj grad bidrager til barnets alsidige udvikling. Anerkendende relationer giver gode muligheder for at støtte op om hinandens ideer til lege og aktiviteter, og støtter derved op omkring den personlige udvikling.

Mål:

Det er vigtigt, at børnene oplever glæden ved at være sammen med andre i et forpligtende fællesskab, hvor det er væsentlig, at børnene oplever selvværd, respekt for hinanden og de lærer de sociale spilleregler.

F.eks:

- ❖ At vente på tur
- ❖ At lytte til hinanden
- ❖ At gå på kompromis
- ❖ At have empati
- ❖ At kunne mestre sejre/nederlag
- ❖ At hjælpe/passe på hinanden

Videre er vores mål at barnet skal have mulighed for:

- ❖ At udvikle en stærk, selvstændig og alsidige personlighed, der kan initiativ og vedgå eget ansvar
- ❖ At udvikle et godt selvværd, selvtillid og emotionelle balance
- ❖ At få selvvalg fx i forhold til leg og legekammerater mm.
- ❖ At tage medansvar og medbestemmelse i det omfang dets udviklingstrin tillader det
- ❖ At kunne udfolde sig kreativitet og fantasifuldt

Metode:

- ❖ Vi møder barnet med positive forventninger og reaktioner
- ❖ Vi tror på, at barnet kan meget selv og støtter og opmuntrer til udholdenhed og til at turde
- ❖ Mindre servicering, mere selvhjulpen
- ❖ Vi giver det enkelte barn mulighed for at udtrykke sine tanker, følelser og meninger
- ❖ At vi som voksne ser mulighederne frem for begrænsninger
- ❖ At barnet oplever en tryk og udfordrende hverdag, hvor det gennem leg og fællesskab med andre udvikler et positivt selvværd
- ❖ At vi tilbyder det enkelte barn mange forskellige muligheder for at deltage aktivt og få betydningsfulde sociale og kulturelle erfaringer
- ❖ Vi bruger "jeg-udsagn", fx siger vi: "Jeg vil ikke have, at du", "i stedet for at sige: "Det gør man ikke!"
- ❖ Vi løser konflikter ved at sætte ord på barnets handling, fremfor at sige, at det er noget
- ❖ Galt, med barnet selv.

Sociale kompetencer

Social kompetence udvikles i fællesskab med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer. De vigtige elementer i social kompetence er empati, evne til tilknytning og sociale færdigheder. Social kompetence er nøglen til fællesskabet. Det er vigtigt, at børn støttes i at danne venskaber og lærer, hvordan man kommer med i og er en del af en gruppe. Det er i fællesskabet med andre, børnene oplever styrke og betydning og det er her, der er adgang til at give og opnå anerkendelse. Børn skal i omsorg og respekt have mulighed for at udvikle konstruktive og nære relationer til andre mennesker. Der skal være plads til at give udtryk for egne følelser og behov samtidig med, at børnene også forstår, at andre har de samme behov. Børn skal lære at sætte grænser for sig selv og sige til og fra.

Mål:

- ❖ At lære børnene at se hinanden, vise empati og kunne tilsidesætte egne behov
- ❖ Vi arbejder hen imod at børnene anerkendes og respekteres for den de er.
- ❖ Løse konflikter ved at snakke med hinanden om tingene
- ❖ Påtage sig ansvaret for egne handlinger og ikke skyde skylden på andre.
- ❖ Være åbne og tolerante overfor andres meninger og holdninger
- ❖ Kunne vente på, at det bliver deres tur
- ❖ Kunne fortælle i gruppen og lytte, når de andre fortæller
- ❖ Acceptere at vi alle er forskellige
- ❖ Hjælpe hinanden f.eks. med at tage tøj på eller rydde op
- ❖ Samarbejde, tage hensyn og tale ordentlig til hinanden
- ❖ Have et naturligt forhold til deres seksualitet og respektere andres grænser. Vi accepterer børnenes naturlige nysgerrighed.
- ❖ At fremhæve børnenes positive sider, så de ser hinandens styrker og kompetencer

Metode:

- ❖ Vi er klare og tydelige voksne, vi bruger jeg udsagn
- ❖ Gennem vores handlinger formidler vi vores holdninger til børnene
- ❖ I rundkredsen øver vi konkret fælles problemløsning
- ❖ Vi tilbyder mange slags aktiviteter, som understøtter den sociale udvikling.
- ❖ Vi lærer børnene at sige til og fra på en positiv måde
- ❖ Vi fremhæver børnenes positive sider, så de ser hinandens styrker og kompetencer

Sprog

Ingrid-Hjemmet, som børnehave indenfor det danske mindretal, har som vigtigste opgave at formidle det danske sprog.

Vi vil arbejde systematisk og bevidst med børnenes sprogtilegnelse, sprogforståelse, sprogbevidsthed, ordudvikling, samspil, kommunikation og opmærksomhed, så de udvikler sproglig kompetence og lyst til at anvende det danske sprog. Vi vil fokusere på sprogudviklingen hos børn, for at understrege sammenhængen mellem et godt sprogligt beredskab og senere læse- og skriftsprogtilenelse.

Et veludviklet og nuanceret sprog er en nødvendig og afgørende forudsætning for læring, for at børnene kan indgå i det danske fællesskab og undervises på dansk i skolen.

For vores børn med anden etnisk baggrund har vi valgt at etablere en sproggruppe, da det ikke er nok med en generel indsats, men behov for en fokuseret indsats, som skal forebygge senere indlæringsvanskeligheder.

Samtidig er det et krav fra Dansk Skoleforening, at vi sprogvurderer alle børn. Hertil vil vi bruge TRAS-materialet, som også anvendes i Danmark.

Sproget er et vigtigt fundament for børnenes leg, sociale kompetencer og kommunikation.

Alle børn skal have et, så alsidigt, nuanceret og kommunikativt sprog som muligt, så de har muligheden for at udtrykke deres behov og følelser, samt kan bruge sproget kommunikativt i leg og andre sociale relationer.

Vi udnytter enhver dagligdags situation i børnehaven til at gøre børnene opmærksomme på sproget og på nye ord. Dermed bliver den sproglige formidling situationsbestemt. Vi tager udgangspunkt i barnets sproglige niveau, og sætter ord på barnets egne handlinger.

Mål:

- ❖ At vi ser børnene selv sætter ord på og leger med sproget
- ❖ At de prøver på at bruge sproget i leg
- ❖ At de viser de genkender nogle tal, bogstaver og symboler
- ❖ At de bruger skriftsproget, legeskrivning til rigtige bogstaver
- ❖ At de genkender kendte sange, rim og remser, og bruger dem spontant selv
- ❖ At de selv tager initiativ til at kigge i bøger og få læst højt
- ❖ At de deltager aktivt i de aktiviteter vi sætter i gang
- ❖ At børnene sætter ord på egne følelse og behov

Metode:

- ❖ Målbevidst sprogarbejde, som begrebsindlæring og sproglig opmærksomhed
- ❖ Vi vil synge, lave sanglege og rim og remser
- ❖ Bruge dialogisk oplæsning
- ❖ Arbejder med mundmotorik
- ❖ Sætte ord på hverdagen
- ❖ Være bevidst omkring skriftsproget, bogstaver, tal og symboler
- ❖ Være gode rollemodeller i vores kommunikation med børn og hinanden
- ❖ Sætte aktiviteter i gang der fremmer den sproglige udvikling, som rundkreds, gymnastik, drama, eventyr, fortællinger højtlesning, udflugter m.m.
- ❖ Bruge sprogvurderingen TRAS

Vi mener at det danske sprog vil udvikle sig, hvis vi reagerer på dansk, men naturligvis også på tysk, hvis barnet ikke forstår os.

Vi forventer at forældrene støtter og samarbejder med os i vores sproglige arbejde med børnene.

Dansk må ikke kun være et sprog, som bruges i børnehaven.

For at barnet klarer sig godt i dansk skole er forældrenes opbakning nødvendig.

Sprogvurderinger af børn

Et af skoleforeningens væsentlige indsatsområder er "Sprog og læsning", hvilket indebærer et løbende skærpet blik for at opkvalificere indsatsen omkring børns sproglige udvikling.

For at kunne støtte det tosprogede barns udvikling og dens sproglige kompetencer er det nødvendigt at få kendskab til det enkelte barns udviklingsstadiet. Siden 2003 har Skoleforeningen forpligtet sig til at støtte op om barnets sproglige udvikling samt indført obligatoriske afleveringssamtaler mellem daginstitution og skole.

Dansk Skoleforening for Sydslesvig har valgt at gøre sprogvurderinger obligatoriske fra den 01.01.2012.

For at daginstitutionerne kan varetage denne opgave har Skoleforeningen valgt, at der skal anvendes sprog materialet "TRAS-tidlig registrering af sprogudvikling". Valget faldt på TRAS-materialet, fordi det ikke er en test men et iagttagelsesmateriale over tid, og som udover registreringen af barnets sprogforståelse, ordudvikling og udtale også har fokus på andre kompetencer som barnets sociale samspil, opmærksomhed og koncentrationsevne.

Formålet med at sprogvurdere ved brug af sprogvurderingsmaterialet TRAS

- ❖ at pædagogen får en systematisk vurdering af børns sproglige udvikling for herigennem at registrere de børn, der har behov for en tidlig målrettet sprogpædagogisk indsats
- ❖ at pædagogen udarbejder handleplaner for børn med særlige behov for sprogudvikling
- ❖ at pædagogen målretter den tidlige sproglige indsats og dermed giver en forebyggende virkning for alle børn
- ❖ at pædagogen opkvalificerer dialogen mellem daginstitution og forældre, samt samarbejdet i overgangen fra vuggestue til daginstitution og fra daginstitution til skole

I spørgeskemaet indgår generel indsats, fokuseret indsats og særlig indsats som centrale begreber. Begreberne stammer fra dansk sprogsceeningssammenhæng (Indenrigs- og Socialministeriet), hvorefter børnene på basis af sprogvurderingen placeres i tre grupper:

Pædagogen vurderer om barnet har brug for:

1. Generel indsats - hvor barnets sprog vurderes aldersvarende, og der dermed som regel ikke er brug for en større indsats end den generelle daglige sprogstøtte
2. Fokuseret indsats - hvor barnets sprog vurderes til, at der er mistanke om sproglige problemer, og der tilrettelægges derfor ekstra sprogstøttende aktiviteter i forhold til dele af sprogudviklingen
3. Særlig indsats – hvor barnets sprog vurderes til, at der formentlig er tale om egentlige sproglige vanskeligheder, som kræver tværfaglige indstillinger og/eller henvisninger

Forældrene bliver årligt indkaldt til en udviklingssamtale, hvor det udfyldte TRAS – skema drøftes.

Sprogarbejde med tresprogede børn

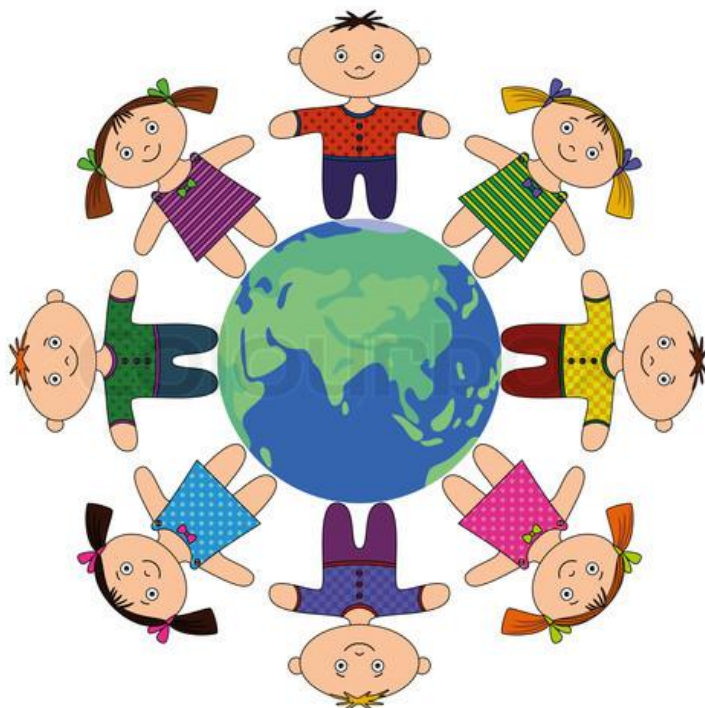
Ingrid-Hjemmet har børn fra familier med anden etnisk baggrund, disse børn har dermed et andet modersmål end dansk eller tysk. Her er det nødvendig med en fokuseret sproglig indsats, da en generel sproglig indsats ikke er nok. Børnenes sprogforståelse, sproglig bevidsthed, ordudvikling er endnu ikke aldersvarende udviklet, så både samspil, kommunikation og opmærksomhed over for de andre børn kan være forstyrret. Endvidere er et veludviklet og nuanceret sprog en nødvendig og afgørende forudsætning for læring, for at børnene kan indgå i det danske fællesskab og undervises på dansk i skolen.

Disse børn kræver særlig fokus på sprogstimulering og sprogtilegnelse, så den sociale kompetence kan blive styrket og som skal forebygge senere indlæringsvanskeligheder.

Derfor fik Ingrid-Hjemmet den 01.09.2012 af Dansk Skoleforening bevilliget ekstra timer til sprogarbejde med børn med anden etnisk baggrund. Vi har valgt at etablere to sproggrupper, de 3-4 årige og de 5-6 årige.

Målet med sprogarbejdet er:

- ❖ Målbevidst sprogarbejde for førskolebørnene, som begrebsindlæring og sproglig opmærksomhed inden indskolingen, herunder rim og remser, ord og begreber, fortællinger, dialogisk oplæsning m.m.
- ❖ At øge de 4 -5 årige børns sprogforståelse og ordforråd, så de udvikler sproglig kompetence og lyst til at anvende det danske sprog
- ❖ At yde en særlig sprogindsats for de treårige

Krop og bevægelse

Børnene skal have mulighed for at opleve glæde ved deres krop og ved, at være i bevægelse samt støttes i, at videreudvikle kroppens funktioner og bevægelser i både fri leg og i tilrettelagte fysiske udfordringer.

Vi mener, at en god motorisk udvikling er nødvendig for, at give børnene fysisk velvære og sikkerhed, og i høj grad er vigtig for at træne hjernen i at kunne bearbejde dagens mange sanseindtryk. Vi ser det som vores opgave, at give børnene rige muligheder for bevægelse og sanseoplevelser hele året rundt.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer samt kommunikation. Ved at tage vare på kroppen og sikre dens udfoldelser lægges grundlaget for fysisk og psykisk sundhed.

Børn med en veludviklet motorik vil også udvikle psykisk velvære.

Vi ønsker at barnet lærer at tage vare på sin krop, ved at sikre dens udfoldelsesmuligheder i børnehaven.

Ind under denne kategori falder også sundhed, ernæring og hygiejne.

Vores mål er:

- ❖ at barnet oplever glæde ved – accept af og forståelse for egen krop
- ❖ at barnet oplever glæde ved at være i bevægelse
- ❖ at barnet får en god sanseintegration
- ❖ at indarbejde gode vaner med hensyn til personlig hygiejne
- ❖ at barnet tilegner sig en god madkultur
- ❖ at barnet finder en sund grænse for fysisk nærhed

Vores metode er:

Vi udvikler børnenes sansemotoriske evner, via deres primære sanser som er balancesansen (gynge, trille, hoppe m.m.), følesansen (oplevelser i naturen, massage m.m.), muskelledsansen (kravle, krybe, trille m.m.)

Vi arbejder målrettet med krop og bevægelse ved at vi:

Indendørs:

- ❖ leger sanglege og fælleslege, danse og laver gymnastik
- ❖ klipper, tegner og maler
- ❖ maler på hænder og fødder
- ❖ arbejder i køkkenet
- ❖ gå på sansebane
- ❖ får massage – krop og fødder
- ❖ leger med vand i kæmpevandfald eller i håndvasken
- ❖ tager bad i en balje eller får fodbad
- ❖ leger med biler, tog og klodser
- ❖ afslapning med dæmpet lys og stemningsmusik
- ❖ vi laver yoga
- ❖ leger i bønnenkaret

Udendørs:

- ❖ vi er ude i al slags vejr
- ❖ fodbold
- ❖ løbelege
- ❖ sanseindtryk for hænder, fødder og krop med grus, græs og mudder (i bare tæer)
- ❖ fælles lege og sanglege
- ❖ cykling
- ❖ klatre i træ, klatrestativ og net
- ❖ gynge på gynger og i hængekøje
- ❖ balancegang på sandkassekanten
- ❖ sneboldkampe og bygge snemænd
- ❖ leger med vand og mudder på vores mudderborde
- ❖ løbe/kravle op og ned af bakker

Lokalområdet:

Vi er heldige, at børnehaven ligger tæt på skov og strand, så vi har mange muligheder i lokalområdet.

- ❖ vi går til Ostseebad-skov og strand, Wassersleben og Marienhölung
- ❖ på Sortevejs Fritidshjem benytter vi fodboldbanerne og er på løbetur
- ❖ om vinteren kælker vi på Dicker Willis Koppel
- ❖ på Cornelius Hansen Skolen går vi regelmæssig til gymnastik

Sundhed, ernæring og hygiejne:

- ❖ vi hjælper børnene til selvhjulpenhed i garderoben og ved toiletbesøg
- ❖ vi snakker om, hvorfor vi vasker hænder og viser hvordan
- ❖ vi har projekter omkring sund mad og tænder
- ❖ vi tilbereder på vores maddage sund mad sammen med børnene
- ❖ Bjørnegruppen bruser efter gymnastik
- ❖ vi formidler en god madkultur
- ❖ vi tilbyder dagligt grønt/frugt og hver anden dag yoghurt

Sunde børn kan ikke overstimuleres i deres motoriske udvikling.

Natur og naturvidenskab

I vores daglige arbejde med børnene indgår naturen i mange forskellige sammenhænge. Børnehaven ligger jo tæt på både skov og strand.

Mål:

Barnet skal have mulighed for:

- ❖ at erfare naturen med alle sanser og opleve den som et rum for leg og fantasi og som rum for både ude lege og stille aktiviteter.
- ❖ at opleve naturens mangfoldige muligheder for at tilegne sig kendskab, viden og forståelse for sammenhænge og processer i barnets omverden.
- ❖ at opleve mange slags følelser ude i naturen (tryghed, velvære, det smukke, nydelse, glæde, gys og gru, samhørighed m.m.) som kan danne grundlag for at udvikle nysgerrighed, tilegnelse af viden, danne holdninger og senere give handlekompetence med respekt for natur og miljø.

Vi skal som pædagoger være med til at åbne verden og begrebsliggøre naturen for børnene ved selv at være nysgerrige, vise børnene spændende ting, forklare og snakke med børnene, fortælle historier, eventyr og synge sammen med børnene.

Voksne må finde balancen imellem det, at udfordre børnene og samtidig give dem mulighed for deres egen eksperimenterende virksomhed. Den voksnes rolle bliver dermed både den medoplevende og støttende i forhold til barnets udvikling og den, der beriger mulighederne for at eksperimentere og inddrage forskellige materialer i legen. (Bidrag fra ekspertgruppe 5: Naturen og naturfænomener, Mette Nørregaard Christensen)

Metode:

Hvad gør vi, for at styrke barnets kompetence i forhold til natur og miljø:

- ❖ Vi går ture i al slags vejr og lægger stor vægt på ude - leg.
- ❖ Vi udnytter naturens muligheder for at klatre, rutsche, løbe, hoppe osv.
- ❖ Vi lader børnene mærke forskellige slags "underlag " ved f.eks. at gå på græs, sten, sand, soppe i vandkanten o.l.
- ❖ Vi plukker blomster og samler mange slags naturmaterialer
- ❖ Vi går på opdagelse og iagttager naturen (sanser - ture) stiller spørgsmål, undersøger og tilegner os viden om dyr, planter og naturfænomener.
- ❖ Vi oplever årets gang gennem tilbagevendende begivenheder og emnearbejder.
- ❖ Vi eksperimenterer med vægt, form og antal m.m.
- ❖ Vi arbejder med mange slags begreber og modsætningspar f.eks. tung/let, spids/rund, hård/blød, ru/glat, våd/tør, lys/mørke osv.
- ❖ Vi oplever og får kendskab til de fire elementer luft, ild, vand og jord
- ❖ Vi lærer om miljøforurening og naturens energier og ressourcer.

Kulturelle udtryksformer og værdier

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes vi definerer vores eget kulturelle ståsted og genkender vores egne rødder. Børnene skal få en bevidsthed om at tilhøre det danske mindretal i Sydslesvig. Vore børns flersprogede virkelighed rummer mangfoldighed, fordi vi lever i en flerkulturel hverdag med flere sprog og mange identiteter på tværs af familier. (Overordnet målsætning for Dansk Skoleforening for Sydslesvig, Pædagogiske Læreplaner)

Mål:

Barnet skal have mulighed for:

- ❖ at møde og afprøve sig selv i forhold til et bredt udvalg af kulturelle tilbud.
- ❖ at få adgang til materialer og redskaber, som kan give oplevelser og medvirke til børns skabende kulturelle aktiviteter.
- ❖ at deltage i og få viden om kultur, traditioner og kunstneriske tilbud (se bilag om traditioner).

Mødet med andre menneskers udtryk og ikke mindst med voksne, der kan formidle kunst og kultur, kan være med til at sætte gang i en udvikling af børnenes kulturelle udtryksformer. Gennem oplevelser af kunst og kultur får børn inspiration til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder.

Metode:

Hvad gør vi, for at fremme børnenes kulturelle bevidsthed:

- ❖ Vi tager på udflugter til lokalområdets kulturtilbud: teater, koncert, cirkus, udstillinger, bibliotek, museum, andre børnehaver, politiet, brandvæsnet, kirken m.m.
- ❖ Vi arbejder kreativt med mange slags materialer, som børnene giver deres eget kunstneriske udtryk og udvikler deres fantasi.
- ❖ Vi værner om dansk kultur og historie, sang, fortælling og særlige danske traditioner
- ❖ Vi holder temauger med fokus på kunst, kultur, sang, musik sprog, børnelege, historie, eventyr, familier, skikke m.m.

Dokumentation

Dokumentation af det pædagogiske arbejde er en slags fortælling om børn og voksnes liv i børnehaven.

Det kan være små historier om det enkelte barn, om en gruppe børn eller om hele børnehaven i årets løb.

Endvidere skal dokumentationen danne grundlag for vores vurdering af i hvilken grad de opstillede læringsmål nås i praksis dvs. danne grundlag for den efterfølgende evaluering.

Dokumentation handler derfor om at konkretisere og fastholde momenter i den pædagogiske proces og at synliggøre arbejdet med de pædagogiske mål.

Mål:

Vi vil arbejde med løbende dokumentation (mundtligt, skriftligt og visuelt).

Dette vil vi gøre ved at præsentere forskellige ideer, metoder og eksempler fra praksis, der beskriver dokumentationens store betydning omkring synliggørelse af barnets liv (leg, fordybelse, læring og udvikling).

Endvidere ser vi det som nødvendigt, at inddrage børnene i dokumentationsprocessen.

Den pædagogiske dokumentation skal bruges til:

- ❖ at skabe nærvær og samvær med børnene.
- ❖ at tydeliggøre børnenes oplevelse af virkeligheden.
- ❖ at være refleksionsredskab for personalegruppen.
- ❖ at skabe dialog med forældrene.

Vi vil sætte fokus på, at vores formidling til forældrene bærer præg af børnenes oplevelser frem for de voksnes vurderinger.

Metode:

- ❖ Barnets bog med billeder og små fortællinger fra barnets hverdag.
- ❖ Ugentlige aktiviteter og information skrives til alle forældre på opslagstavlerne.
- ❖ Ophæng af tegninger, malerier, plancher.
- ❖ Lave udstillinger.
- ❖ Ophæng af fotos fra diverse processer og dagligdagen i øvrigt.
- ❖ Månedspan til forældrene fra hver gruppe.
- ❖ Forældremøder/samarbejdsrådsmøder med orientering og årsberetning.

Dokumentationsbog

Ingrid-Hjemmets Miljøpolitik

Ved Samarbejdsrådsmøde i Ingrid-Hjemmet d. 16.02.05 blev følgende miljøpolitik besluttet :

Affaldssortering:

- ❖ Vi inddrager børnene konkret ved selv at lade dem lægge affald i de forskellige rigtige spande .
- ❖ Vi snakker med børnene om , at man ikke bare smider skidtet fra sig.
- ❖ Vi taler om emnet : forurening og om at nogle materialer godt kan genbruges .
- ❖ Vi skal beskytte naturen og holde den ren .
- ❖ Vi vil formidle naturens værdier og sammenhænge til børnene.

Vand , varme og elektricitet:

- ❖ Der skal ikke bare spares på energierne af økonomiske grunde , men også af økologiske grunde .
- ❖ Vi vil lave små ” projekter ” med børnene om , hvor energierne kommer fra og hvor de bliver af , for at give dem respekt og forståelse for at passe på vores energi-resourser.
- ❖ Alle skal hjælpe med til at huske , at lukke for vandet og slukke lyset , når der ikke er brug for det .
- ❖ Vi vil gerne anvende naturmaterialer og ” værdiløst materiale ” i arbejdet med børnene .
- ❖ Vi vil gøre forældrene opmærksomme på vores husregler med henblik på at samarbejde.

Fremme af sundhed:

- ❖ Vi taler dagligt med børnene om sunde og usunde fødevarer.
- ❖ Vi samarbejder med forældrene om kost og sundhed.
- ❖ Vi arrangerer forældremøder om emnet.
- ❖ Vi samarbejder med Dansk Sundhedstjeneste om emnet.
- ❖ Vi henviser til reglerne i virksomhedsplanen angående slik og saft.
- ❖ Vi forsøger at undgå tilsætnings og farvestoffer i vores madvarer.

Indkøb:

Vi vil tænke og handle miljøbevidst, både med hensyn til madvarer, rengøringsmidler, legetøj, tekstiler m.m.

Børn og sol

Det er dejligt og godt for børn at være ude at lege, når solen skinner. Men det er særlig vigtigt at beskytte børn mod solskader. Børn kan lege udenfor mange timer hver dag, og derfor er det vigtigt at lære dem, hvordan de skal forblive venner med solen – hele livet.

Fornuftige solvaner i barndommen kan reducere risikoen for solskoldninger, hudskader og kræft i huden senere i livet.

Vi beder jer derfor tænke på, at børnene hud kræver beskyttelse mod solen stråler.

Det bedste er, at dække den med tyndt bomuldstøj og en solhat eller kasket.

Derudover er det vigtigt at jeres barn er smurt med solcreme inden !! det møder i børnehaven.

Skulle det efter vores vurdering blive nødvendigt med en ekstra gang solcreme ved middagstiden, vil vi anvende Ladival 30.

Evaluering 2010/2011

I året 2010/2011 har vi arbejdet med et overordnet fælles emne inden for de i læreplanens 6 kategorier. Emnet har været: "De kulturelle udtryksformer og værdier". Vi mener at vi kommer mere i dybden med de forskellige kategorier, ved at arbejde mere målrettet med en kategori.

Hele året ville vi give børnene mulighed for at møde og afprøve sig selv i forhold til et bredt udvalg af kulturelle tilbud. Vi har været i Dolas Dukketeater og set forestillingen "Sokken" på Jørgensby skolen. Videre har førskolen arbejdet med emnet "Flensborg - lær din by at kende", herunder har de bl.a. været på Lyksborg slot, Stadtpark, havnen, vandtårnet m.m.

De mindre børn har lært deres nærmiljø at kende, idet de har kigget på hvor de bor. Vi har været ved Ostseebad strand og i skoven.

Videre har alle tre grupper løbende været på biblioteksbesøg, har besøgt andre børnehaver, og været til høstgudstjeneste og julevandring i Ansgar kirke.

I to store fælles projekter om "børns billedkunst" og "sjov og ballade i marts" har børnene kunnet arbejde kreativt, udviklet deres fantasi og afprøvet sig selv i forhold til forskellige materialer.

Ved projektet "børns billedkunst" har børnene givet deres eget kunstneriske udtryk, og derved sat deres eget personlige præg på børnehavens 60 års fødselsdag. De har haft tilgang til forskellige materialer som filt, papmache, rivepapir, tapetklister, stof, synåle, sakse, pensler, farver m.m. Vi sluttede af med en fernisering af børnenes kunst, som har givet oplevelsen af og medvirken til at skabe kulturelle aktiviteter.

Med fastelavn som udgangspunkt har vi i marts måned arbejdet fælles omkring gamle traditioner og lege. Vi havde ingen legetøj ude på legepladsen, men tilbudt lege som dåsekast, kluddermor, glaskugler, gemme- og fangelege, sjippetorv og elastik, hinkesten, bro-bro-brille, banke bøf m.m.

I gennem vores dokumentation har vi kunnet se, at børnene har været meget interesseret og aktive. De har brugt deres fantasi og oplevet et stort fællesskab.

Gennem oplevelser af kunst og kultur er børnene blevet inspireret til selv at lege, omforme og eksperimentere.

I personalegruppen er vi blevet enige om, at vi også fremover vil gøre brug af "legetøjsfrie dage" på legepladsen og tilbyde andre aktiviteter.

Et stort pædagogisk emne som personalet siden foråret 2011 har arbejdet med har været anerkendelse. Herunder har vi diskuteret vores børnesyn og konkretiseret de fælles værdier, som vi arbejder ud fra i vores hverdag. I den sammenhæng har vi holdt en pædagogisk lørdag for hele personalegruppen, hvor vi har diskuteret artikler, set filmen "De gyldne øjeblikke", for til sidst at afprøve det lærte i små rollespil. Derudover planlagde vi det kommende børnehaveår.

Vi er blevet meget bevidste omkring en anerkendende pædagogik i arbejdet. Det har været grund til at vi udarbejdede en side omkring "anerkendelse" til læreplanen, og fik revideret siden omkring "vores børnesyn", selvværd og selvtillid" og "læringsbegrebet."

For bedre at kunne definere, hvornår et barn er udsat eller har brug for støtte, har vi ændret siden om "udsatte børn og børn med særlige behov." For at synliggøre vores politik omkring forældresamarbejde, har vi udarbejdet en ny side omkring "forældresamarbejde" i læreplanen.

Vi har kunnet tilbyde en forældreaften omkring selvværd og selvtillid, som blev til en stor succes, da mange forældre tog imod tilbuddet.

I det nuværende børnehaveår vil vi arbejde med emnet "krop og bevægelse." Igen har vi planer om to store fælles projekter som "Happelappe" i oktober og et cirkusforløb til foråret. I mindre grupper vil vi tage emner op som "sund mad", "hygiejne", "sanseintegration" m.m. Som følge af vores fælles emne vil vi ændre husets struktur. Vi vil oprette et motorikrum i det ene grupperum. Dette vil betyde at førskolebørnene flytter op i det nuværende motorikrum/før værksted.

I det kommende børnehaveår vil vi revidere alle kategorier i vores læreplan. Så den står klar til den næste evaluering i september 2013.

Evaluering 2011-2013

I de sidste to børnehaveår har vi arbejdet med to overordnede fælles emner inden for læreplanens seks kategorier. Det har været " sprog" og " krop og bevægelse". Vi mener, at vi kommer mere i dybden med de forskellige kategorier ved at arbejde målrettet med en kategori.

Med fokus på børnenes sanseintegration og motorik har vi kunnet tilbyde børnene gymnastik, massage, fodbad, yoga, barberskum, leg ved Matschtische, sansesti, ugentlige løbeture og meget mere.

Derudover har vi haft to store fælles projekter som " Happelappe" og " Cirkus", hvor forældrene har været en del af projektet. Cirkusforløbet og Happelappe har været en stor succes. Børnene havde mulighed for at opleve glæden ved at være i bevægelse på en udfordrende og spændende måde. De har skullet mærke og overskride egne grænser, lære at stole på sig selv og være en del af et stort fællesskab.

Vi har kunnet iagttage en udvikling af børnenes sansemotoriske evner, som for eksempel balancesans, følesans og muskelledsans.

Endvidere har vi måttet konstantere, at mange børn har brug for flere målrettede udfordringer fremover, som vi fortsat vil arbejde med.

I henhold til emnet " sprog" i 2012/ 2013 har vi arbejdet systematisk og bevidst med børnenes sprogtilegnelse, sprogforståelse, sproglige bevidsthed, ordudvikling, samspil, kommunikation og opmærksomhed.

Vi havde aktiviteter som sprogposer, sprogkasser, rim og remser, dialogisk oplæsning, regelmæssigt besøg på biblioteket, film, teater, rimemus, spil, eventyrtræ og meget mere.

I anledning af årsmødet 2013 har vi arbejdet intensivt med vokalen "i" i alle tre grupper. Vi var indianere, har lavet ild, indkøbsposer og is. Derudover har vi været sprogforskere på tur rundt i byen, for at finde ord med "i".

Børnenes visuelle og auditive sanser blev udfordret sådan, at børnene længe efter projektets afslutning har været/er optaget af bogstavet "i".

Vi har indført sprogvurderingen TRAS, som er obligatorisk siden januar 2012, og bruger det som et naturligt redskab i vores pædagogiske arbejde.

I september 2012 fik vi etableret to sproggrupper for børn med anden etnisk baggrund, dertil har Dansk Skoleforening bevilliget 10 ekstra pædagogtimer om ugen. Børnenes sproglige bevidsthed, sprogforståelse og deres ordforråd er blevet forøget og dermed er børnene blevet mere integreret

i deres basisgruppe. Da dokumentationen og evalueringen af projektet har vist en succesfuld udvikling hos børnene, har Skoleforeningen bevilliget et ekstra år til sproggruppen.

På vores pædagogiske lørdage, som vi typisk holder den sidste lørdag i februar- én gang om året- har vi beskæftiget os med emnerne " Trivsel på arbejdspladsen" (2012) og " Kønsforskelle drenge/ piger" (2013). Formålet med emnet "trivsel" var at fastholde og videreudvikle trivslen på vores arbejdsplads. Vi har analyseret og kigget på vores personalesamarbejde. Hvad fungerer godt? Og hvad vil vi ændre på?

Vi har arbejdet med ændringsforslag for at kunne optimere samarbejdet i hverdagen, og vi satte ord på den eksisterende arbejds glæde.

Som optakt til Anne E. Knudsens foredrag om " Drenge fra mars og piger fra månen" til temalørdagen på A.P.Møller skolen, har vi drøftet kønsforskellene dreng/ pige. Vi har kigget på de tilbud som vi tilbyder drengene henholdsvis pigerne her i børnehaven. Konklusionen blev, at vi vil etablere et byggehjørne ude på legepladsen, som fortrinsvis er forbeholdt de ældste drenge, hvor de kan bruge kræfter på at save, grave, bygge, hamre, snitte mm. Pigerne behov for leg synes vi bliver dækket tilstrækkeligt.

De pædagogiske lørdage bliver samtidig brugt til at planlægge det næste børnehaveår. For 2013/ 2014 vil vi arbejde med børnenes sociale kompetencer og deres alsidige personlige udvikling, hvor selvfølgelig de andre af læreplanens kompetencer indgår helt naturligt.